

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/222/2013
Identifikačné číslo spisu:	6013200260
Dátum vydania rozhodnutia:	03.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6013200260.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: W., bytom R., proti žalovanému: Okresný úrad Detva, so sídlom Záhradná 12, Detva (pôvodne Správa katastra Detva), proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/35/2013-38 zo dňa 16. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/35/2013-38 zo dňa 16. júla 2013 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p., a to vzhľadom na to, že žalobkyňa vady žaloby na základe uznesenia krajského súdu neodstránila, pričom bola poučená o následkoch neodstránenia vád žaloby, ani nie je v konaní zastúpená advokátom podľa § 250a O.s.p.

Žalobkyňa sa proti tomuto uzneseniu odvolala a domáhala sa v konaní pokračovať. Uviedla, že je ťažko chorá a jej zdravotný stav sa zhoršuje. Žiadosť na kataster aj žalobu písal advokát a aj v minulosti ju vždy v konaniach advokát zastupoval. Navyše riadne zaplatila súdny poplatok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobkyne (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250v ods. 8 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., § 250v ods. 8 O.s.p.) a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zruší podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 12.11.2012 domáhala, aby krajský súd uložil Správe katastra v Detve vykonať zápis v katastri nehnuteľností a vyznačiť ju ako vlastníčku nehnuteľnosti špecifikovanej v žalobe.

Krajský súd v Banskej Bystrici vydal pod č.k. 24S/35/2013-34 dňa 7.5.2013 uznesenie, ktorým vyzval

žalobkyňu na odstránenie vady žaloby, ktorá spočívala v tom, že nepredložila plnomocenstvo pre advokáta, ktorý má za ňu na súde konať, s poučením, že ak tak nespraví, súd konanie zastaví.

Následne vydal krajský súd dňa 16.7.2013 uznesenie č.k. 24S/35/2013-38 ktorým konanie zastavil.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z podaného návrhu je zrejmé, že žalobkyňa sa svojím návrhom domáha postupu súdu podľa ustanovenia § 250t ods. 1 O.s.p, t.j. štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej „Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy“.

Vôľou zákonodarcu vyjadrenou v zákonnej úprave ustanovenej v § 250t O.s.p. bolo zabezpečiť ochranu práv fyzických alebo právnických osôb, ak orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný tak, že sa fyzická alebo právnická osoba môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy konať a rozhodnúť.

V danom prípade predmetom preskúmania je postup žalovaného podľa § 250t O.s.p.

Podľa § 250t ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 4, 8 O.s.p., súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne. Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 250t ods. 8 O.s.p. v spojení s § 247 ods. 1 O.s.p., vyplýva, že predpokladom priznania uvedenej ochrany fyzickej alebo právnickej osobe súdom je preukázanie, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, a to tým, že je v konaní nečinný a jeho nečinnosťou sú alebo by mohli byť práva alebo právom chránené záujmy fyzickej alebo právnickej osoby, domáhajúcej sa takejto ochrany návrhom, porušené alebo inak dotknuté.

Podľa § 250t ods. 8 O.s.p., na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany (§ 250a O.s.p. „Rozhodovanie o žalobách“ druhá hlava O.s.p.).

Odvolací súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/65/2010 zo dňa 21.04.2010) zastáva názor, že zákonodarca pre konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nepredpokladal povinné zastúpenie advokátom a to na základe logického výkladu ust. § 250t ods. 8 O.s.p., v zmysle ktorého sa ustanovenia prvej a druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku použijú na konanie podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku primerane, ak nie je ustanovené inak. Právne normy ustanovené v štvrtej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku povinné právne zastúpenie priamo nevylučujú, tak ako to je napr. v konaní podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250l ods. 2). Vzhľadom na charakter konania o nečinnosti rozhodne povinné zákonné zastúpenie advokátom nemôže byť v záujme ochrany účastníkov tohto konania, pretože na rozdiel od nevyhnutnosti právneho zastúpenia v prípade konaní o žalobách je odôvodnená najmä tým, že v tomto konaní sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov správnych orgánov, v rámci ktorého sa riešia zložité právne otázky, z ktorých dôvodov zákonodarca zákonnou úpravou povinného advokáta mal na zreteli zabezpečiť účinnú právnu ochranu práv a právom chránených záujmov účastníkov, zatiaľ čo účelom konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy bolo zabezpečiť rýchlu a účinnú nápravu nezákonného stavu spôsobeného nečinnosťou orgánu verejnej správy v tom zmysle, aby súd orgánu verejnej správy uložil povinnosť konať.

Odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd sa dopustil vady konania, na ktorú musel prihladiť, nakoľko mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to aj napriek tomu, že to žalobkyňa vo svojom odvolaní nenamietala. Prvostupňový súd mal žalobu riadne preskúmať, a nie konanie zastaviť z dôvodu jej nezastúpenia advokátom v konaní pred krajským súdom.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.

Súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.